

Preken 3. februar 2013 I Fjellhamar kirke

Kristi forklarelsesdag

Kapellan Elisabeth Lund

Det står skrevet i evangeliet etter Lukas I det 9. Kapittel:

Omkring åtte dager etter at han hadde sagt dette, tok han med seg Peter, Johannes og Jakob og gikk opp i fjellet for å be.

Og mens han ba, fikk ansiktet hans et annet utseende, og klærne ble blendende hvite.

Med ett sto det to menn og snakket med ham; det var Moses og Elia.

De viste seg i herlighet og talte om den utgangen livet hans skulle få, om det han skulle fullføre i Jerusalem.

Peter og de andre hadde falt i dyp søvn.

Nå våknet de og fikk se hans herlighet og de to mennene som sto sammen med ham.

Da mennene skulle til å forlate ham, sa Peter til Jesus:

«Mester, det er godt at vi er her. La oss bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia» – han visste ikke selv hva han sa.

Mens han talte, kom det en sky og skygget over dem, og da de kom inn i skyen, ble de grepet av frykt.

Det lød en røst fra skyen: «Dette er min Sønn, den utvalgte. Hør ham!»

Og da røsten lød, var det ingen annen å se, bare Jesus.

Disiplene tidde med dette. På den tiden fortalte de ikke til noen hva de hadde sett.

Slik lyder Herrens ord.

Hvor mye tåler du?

Av lys.

Hvor mye tåler du av liv, av kjærlighet, av sannhet.

Hvor mye tåler du av Gud?

Hvor mye kan vi ta inn, ta imot?

Hvor mye kan vi se og tro på?

Tre av disiplene fikk se litt mer av hvem Jesus er. Peter, Jakob og Johannes. Nå har de blitt med Jesus opp på et fjell.

Jesus likte å gå på fjelltur. Han gikk ofte opp for å be, for å være litt alene, eller av og til for å undervise de som var så interesserte at de fulgte med opp.

Han er ikke alene om å oppleve at fjellet gir rom for store tanker og ro til å tenke dem, et sted å finne hvile kanskje, nærkontakt med himmelen og naturen. Og for oss også skiturer, tid med familie og venner, dvergbjørk og frisk luft.

Det er mange som kommer ned igjen og forteller om religiøse opplevelser. Og det er en del som blir hekta, som vil ha mer av det de kan få på fjellet. Som lengter opp, og tilbake til de gode opplevelsene. Som til og med bygger seg en hytte, for å kunne være der lenger.

Noen sier de kunne bodd på hytta, men så er det både noe og noen som venter nede i lavlandet.

Peter, Jakob, Johannes og Jesus var på tur. Oppover. Jesus skulle be. Og som vi kanskje husker fra da de samme tre disiplene ble med Jesus ut i Getsemanehagen, så sovner de. Det er fort gjort å sovne når man ber. Særlig når man først har gått opp på et fjell.

De sover, og Jesus forvandles.

Jesus ba, og mens han ba fikk ansiktet hans et annet utseende og klærne ble blendende hvite, skriver Lukas. Markus skriver i sin versjon av denne historien at det ikke er noen som bleker klær her på jorden, som kan få dem så hvite. Og Matteus skriver at ansiktet til Jesus skinte som solen, og at klærne ble hvite som lyset.

Vi får et inntrykk. Men det er også sånne beskrivelser som gjør at vi skjønner at ordene blir for små. Det som skjedde smetter hele tiden utenfor ordenes rammer.

Det er for mye lys. For mye Gud.

Har du sett lyset? Eller et glimt av det?

Hvor er dine fjelltopper? Hvor kan du gå for å be? For å søke Gud, søke lyset?

Jeg klarer ikke å la være å fortelle om hvor fint det av og til er å kunne dra på retreat.

Vi er så heldige at det finnes steder som er til for at vi skal bli gitt tid og rom til å se mer.

Steder som kan gjøre oss istand til å ta imot mer. Noen av disse retreatstedene ligger til og med på et fjell. Men uansett hvor de er, i skogen eller i byen, så er det et stille sted.

Et rom for indre stillhet.

Jeg synes det er skikkelig livgivende for meg når jeg får anledning til å dra. Bort fra lavlandet for en tid. Man må ofte litt opp for å få overblikk. Se seg selv og se Jesus.

Komme på plass i det som er mitt liv med Gud. Ha fokus på relasjonen mellom oss. Det er ikke sikkert det å dra på retreat er noe for alle, men hvor er din fjelltopp? Vi kan selvfølgelig be hvor som helst, og møte Gud hvor som helst i lavlandet også. Men av og til gikk Jesus opp på et fjell.

Nå står han der på fjellet og lyser, og så er han ikke alene lenger. Flere steder i Det gamle testamentet kan vi lese om at Gud møter mennesker på et fjell, og nå står plutselig to mennesker fra den tida der: Moses og Elia. Som for å bekrefte at de står sammen med Jesus.

Moses, som representant for loven, jødens lov.

Og Elia som representant for profetene.

Loven, profetene og evangeliet står sammen. Det er mektig.

Vi hørte om Moses i sta. Hilde leste (2. Mos 34, 27-35) om da Moses fikk de ti bud for annen gang. Han var 40 dager og 40 netter sammen med Gud. Altså i bønn på et fjell. Og da han kom ned igjen hadde det satt spor. Moses lyste. Så kraftig at han måtte ha et slør foran ansiktet når han møtte de andre. Han blei sånn av å være i Guds nærhet.

Nå er han igjen i Guds nærhet. Sammen med Jesus på et fjell.

Elia var den profeten jødene venta på at skulle komme som en forløper for Messias. Til og med når jødene feirer påskemåltidet i dag, står døra på gløtt. Og av og til går noen og sjekker om Elia har kommet.

Nå står Elia der på fjellet og bekrefter at Messias har kommet.

Og så snakker de sammen om det som skal skje med Jesus. Om utgangen på livet hans i Jerusalem. Det er nok derfor Jesus har kommet opp for å be. Han kjemper.

De tre første evangeliene i Bibelen er bygget opp slik at denne historien blir et slags vendepunkt. Jesus vandrer med disiplene, underviser og gjør under, og så begynner han å snakke om at han skal dø. Hos Lukas har han nå fått høre Peters bekjennelse: "Du er Guds Messias". Og han har forklart disiplene noe om hva det vil si å følge ham: "Om noen vil følge etter meg, må han fornekte seg selv og hver dag ta sitt kors opp og følge meg".

Åtte dager senere går de fire opp på fjellet, og Jesus forvandles. Men bare for en stund. I et glimt. Et glimt av Gud.

Jesus er på sin indre vei til Jerusalem. Han forbereder seg, og forberedes, til å dø. For oss. Det snakker han med Moses og Elia om. Og nå våkner disiplene. Og de ser lyset, de to fra en annen tid og Jesus. Et glimt av en annen verden, av Guds rike. Og som samtidig nå er en del av deres verden, av deres hverdag.

Jeg tror de måper. Jeg tror det er stort for dem. Jeg tror noe vokser.

Og når Moses og Elia skal dra, kaster Peter seg utpå: "Mester, det er godt at vi er her. La oss bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia".

Jeg tror Peter ville holde fast i øyeblikket. Bygge hytter, så de kunne bli der lenger. Han ville at det skulle være mer enn et glimt. Men opplevelser på fjell er opplevelser på fjell. Vi må bære det med oss som skatter i hjertet og gå ned igjen i lavlandet.

Peters forslag blir borte i en sky som skygger over dem.

Skyen er et vanlig bilde på Guds herlighet. Og i skyen taler Gud. Han har gjort det før, da Jesus ble døpt. Da talte Gud til sønnen sin: "Du er min Sønn, den elskede, i deg har jeg min glede". Nå taler Gud til disiplene: "Dette er min Sønn, den utvalgte. Hør ham!"

Det er som om Gud sier: han er her for deres skyld. Hør på ham! Det er han jeg har sendt dere.

Og som en bekreftelse på det som blir sagt står Jesus igjen der alene.

Peter, Jakob, Johannes og Jesus går ned fra fjellet. Ned i lavlandet. De forteller ingen om det som har skjedd. Ikke før etter oppstandelsen.

Det var fordi Jesus ba dem om det, men det er ikke alltid så lett å snakke om opplevelser med Gud. De er ofte utenfor ordene. Og jo mer opplevelsene har betydd for oss, jo mer sårbare kan vi bli for hvordan de blir tatt imot. Ofte kan det være lurt å la det gå litt tid før man forteller. Men jeg tenker også at vi kan bli mer åpne for å dele med hverandre våre glimt av Gud. Det kan også hjelpe oss å ha øynene, ørene og sinnet åpent for hvor Gud møter oss.

Har vi av og til et slør foran ansiktet som gjør at vi ikke kan se klart?

Mari og Paul Erik Wirgenes har skrevet:

Virkeligheten er mer

enn det øyne er i stand til å se,

enn det hender makter å kjenne,

enn det tanker kan fatte.

Lyset er lysere,

sannheten klarere,
kjærligheten varmere

Gud er nærere og større enn det fornuft og følelser kan forestille seg.

Han er mer enn alt.

Han er her,

på vei til Golgata.

Kanskje vi kan få et glimt av Gud nå, på denne gudstjenesten. Eller mens vi drikker kaffe etterpå. Det vi er sammen om her, er ikke noe annet enn hverdagslivet, men en bekreftelse av det.

Her i kirka kan vi kanskje få se livet vårt fra en annen kant. Vi trekker sløret til siden.

Vi kan gå fram til nattverden etterpå, opp på fjellet. Og ned i lavlandet etterpå, til de vanlige dagene, med Jesus i kroppen.

Amen